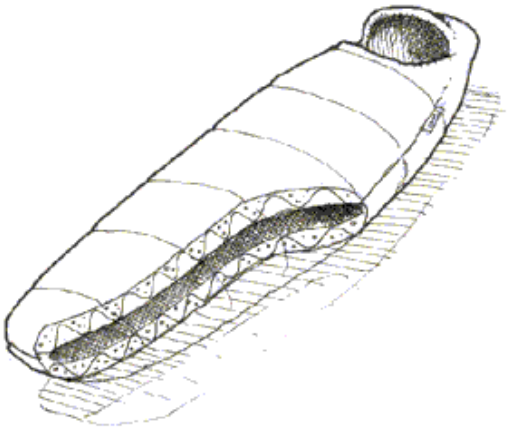
Tunturikerho KAVTSI

Tietoa makuupusseista

MAKUUPUSSIT **Esa Tervonen**, kuva **Jaakko Vasko**

Makuupussi on yksi retkeilijän tärkeimmistä ja toisaalta henkilökohtaisimmista välineistä. Käyttäjälleen tarkoituksenmukainen ja sopiva makuupussi takaa makoisat unet kairassa liikuttaessa kelistä riippumatta. Ilman kunnollista lepoa lyhyempikin retki rasittaa vaeltajaa ja näin vaelluksesta ei tule nautinnollinen kokemus arjen ulkopuolella. Henkilökohtaisen makuupussista tekee se, että se on kotoisan leposijan vastike.

Näin ollen kannattaa miettiä, millaiseen käyttöön makuupussia tarvitset, tuleeko kyseeseen makuupussin hankkiminen tai esimerkiksi vuokraaminen. Sen jälkeen voit tutustua erilaisiin makuupusseihin ja niiden ominaisuuksiin ja valita itsellesi sopivan. Mieti tarvitsetko mökkipussin, kesäpussin, kolmen vuodenajan pussin, talvipussin tai jopa useita pusseja. Myös kaksinkertainen makuupussi voi tulla kyseeseen, jolloin sisäpussi toimii kesäpussina, ulkopussi kevät- ja syyspussina ja molemmat pussit päällekkäin talvipussina.

Pussien lämmöneristävyyteen vaikuttavat niiden kyky sitoa ilmaa eristekerroksiinsa. Pussin ilman sitomiskyky muodostuu pussin rakenteesta ja käytettävästä eristemateriaalista. Eristemateriaalin mukaan pussit voidaan jakaa kahteen päätyyppiin; untuva- ja kuitupusseihin. Untuva sitoo ylivoimaisesti paremmin ilmaa painoonsa nähden ja on siten lämpimämpi. Näin ollen untuvapussit ovat keveämpiä ja pakattavissa pienempään tilaan kuin vastaavat kuitupussit. Untuvan huonona puolena on se, että esimerkiksi hengityksen mukana tai iholtamme haihtuva kosteus heikentää untuvan eristävyyttä enemmän kuin kuitujen. Tämä johtuu siitä, että kosteana untuvat tarttuvat toisiinsa ja näin niiden ilman sitomiskyky vähenee. Myös kuitupussien lämmön sitovuus heikkenee eristeen kostuessa, koska rakenteissa oleva kosteus johtaa paremmin lämpöä pois nukkujasta. Koska kosteus ei kuitenkaan tunkeudu kuitujen onteloihin, siellä oleva ilma eristää edelleen.

Pussin lämpimyyteen vaikuttaa myös huomattavasti pussin rakenne ja sen sopivuus käyttäjälleen. Makuupussista haihtuu nukkuvan retkeilijän tuottamaa lämpöä johtumalla makuualustaan, säteilemällä pussin läpi ja virtaamalla suuaukosta pois. Jotta lämmön hukka saadaan minimoitua, on makuupussilla oltava seuraavia ominaisuuksia:

- riittävä määrä eristettä käyttöolosuhteisiin nähden
- sopiva koko, jotta pussiin ei jää ylimääräistä ilmaa lämmitettäväksi
- vetoketju on hyvin suojattu lämmön haihtumiselta erillisellä lämpösuojalla
- huppu on hyvin suljettavissa lämmön karkaamisen estämiseksi
- sisältää erillisen hartialukon, joka estää lämpimän ilman karkaamisen
- ei läpitikkausta, vaan eristeet on sijoitettu erilaisia lokerointitapoja käyttäen

Koska maa on nukkujaa kylmempi, on retkeilijän myös kiinnitettävä erityistä huomiota makuualustaan. Hyväkään makuupussi ei takaa lämmintä yötä, jos makuualustassa ei ole tarvittavaa määrää eristävyyttä. Makuualustan alla voi käyttää myös erilaisia lisäeristeitä, esimerkiksi avaruushuopaa. tai porontaljaa.

Pussin lämmöneristävyys ilmoitetaan yleensä extreme- ja mukavuuslämpöarvona. Ne löytyvät pussin teknisistä tiedoista kahtena eri lämpötilana. Korkeampi niistä on mukavuuslämpöarvo, jossa nukkujalla pitäisi olla miellyttävä nukkua ja matalampi on extremelämpöarvo, jossa makuupussissa nukkuja vielä selviää hengissä. Nämä lämpötilat ovat suuntaa antavia ja niihin kannattaa suhtautua kriittisesti. Pussin toimivuus on myös nukkujan henkilökohtaisista ominaisuuksista kiinni.

Pusseissa käytettävät kankaat eivät vaikuta juurikaan pussien lämpimyyteen, mutta pussia valitessa kannattaa miettiä kankaiden vaikutusta painoon, käyttömukavuuteen, puhdistettavuuteen, kestävyyteen

ja esimerkiksi paloturvallisuuteen.

Pussien käyttömukavuutta mietittäessä kannattaa huomioida seuraavaa:

- Pussissa on hyvä nukkua retkeilijän tottumusten mukaan (selällään, kyljellään, vatsallaan). Kokeile pussia ennen ostopäätöksen tekoa liikkeessä.
- Pussi on sopivan kokoinen, siellä mahtuu hyvin kääntymään, mutta sinne ei jää ylimääräistä tilaa lämmitettäväksi.
- Kankaat ovat miellyttäviä nukkujalle ja ne on helppo puhdistaa. Tarvittaessa voit hankkia makuupussiin erillinen makuupussilakanan.
- Vetoketju toimii hyvin ja pussin kankaat eivät mene ketjun väliin.
- Vetoketju on helppo avata ja sulkea. Vetoketju voi olla joko pussin päällä tai sivulla. Sivulta niitä löytyy sekä oikea- että vasenkätisille. Oikea- ja vasenkätisen pussin voi yhdistää yhdeksi isoksi pussiksi, mikäli vetoketjut ovat yhteensopivat.
- Makuupussin hartialukko ja huppu on helppo kiristää makuupussissa ollessa.
- Makuupussissa on tasku tai muu säilytystila esimerkiksi silmälasikotelolle.
- Makuupussissa on kunnollinen kuljetuspussi: Makuupussi on helppo pakata siihen. Suositeltavia ovat kompressiopussit, joita myydään myös erillisinä.

Muista aina mennä makuupussiin lämpimänä. Pieni iltalenkki laittaa veret kiertämään ja takaa lämpimän yön. Jos palelet pussiin mennessäsi, niin hiero ja jumppaa itsesi ja pussisi lämpimäksi. Lämmin juoma ja pieni iltapala takaavat sen, että moottorissa riittää polttoainetta lämmöntuottamiseen yönaikana. Talvella pussissa voi käyttää myös kuumaa vesipulloa esimerkiksi jalkojen lämmittämiseen.

Älä koskaan mene makuupussiin märissä vaatteissa, vaan vaihda ne kuiviin. Päällysvaatteet kannatta etenkin talvella laittaa makuualustojen väliin. Näin ne eristävät lisää ja pysyvät lämpiminä ja sulina. Ylimääräisestä villasukkaparista voi olla myös hyötyä etenkin talvella. Päässäsi ei ole yhtä hyvää lämmönsäätelymekanismia kuin muualla kehossa, joten siitä haihtuu runsaasti lämpöä. Siksi on erityisen tärkeää suojata pää ja kaula esimerkiksi kommandopipolla.

Makuupussiin kertyy yön aikana kosteutta. Jotta makuupussi pysyisi lämpimänä pitkilläkin vaelluksilla, on tärkeää tuulettaa ja kuivattaa makuupussia aina, kun se on mahdollista. Tuuli ja auringonpaiste haihduttavat kosteuden pussista tehokkaasti.

Kuljetuksen ajaksi makuupussi on hyvä pakata pussiin. Säilytettäessä makuupussi on aina hyvä säilyttää vapaasti riippumassa. Muutoin makuupussi menettää kuohkeutensa ja lämpimyytensä. Makuupussia on myös syytä pestä aika ajoin, koska likainen makuupussi ei ole lämmin. Peseminen kotikosteinkin onnistuu, jos noudattaa tarkkaan ohjeita, mutta varmempaa voi olla turvautuminen asiantuntevan pesulan palveluihin.

Makoisia unia toivottaen Esa

sivun alkuun ▲ tulosta

© *Juhani Greinert päivitetty 01/30/2019 17:49:09*
© *Juhani Greinert päivitetty 03/05/2003 17:41:29*

sulje ikkuna